

Lazarus.nl 27 april 2018

Speciaal voor de expositie [‘Liefde in de Vrijstad – Een Hooglied’](#) creëerde een aantal kunstenaars nieuwe werken. Anikó vertelt over twee kunstwerken die diepe levenswijsheden bevatten.

Kunstenares Davitha van de Kuilen maakte een serie van twaalf ‘afbraaklino’s’, waarvan er negen op de Hooglied-expositie zijn geplaatst. Op de doeken zie je een lichaam geleidelijk vervagen. Van rechts naar links worden de schaduwen minder; licht en eenvoud nemen toe. Net het verloop van een goed geleefd leven. De metamorfose is compleet als het lichaam bijna ‘weggewassen’, weggegeven is.

Onszelf wassen en verzorgen doen we elke dag. Zo’n katoenen doek op handdoekformaat, met de afdruk van een verdwijnend lichaam, wekt de indruk iets weg te wassen, steeds iets af te staan van jezelf. Hoe minder de lichamelijke aanwezigheid is, hoe meer het licht doorbreekt. Het verbeeldt een proces en dat kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden.

Een andersoortig verhaal over de liefde

Het is een oude wijsheid dat geven gelukkiger maakt dan ontvangen ([Handelingen 20:35](#)). 'Heb je naaste lief als jezelf' ([Marcus 12:31](#) en [Leviticus 19:18](#)) is zelfs een gebod in de Bijbel. Kwetsbaar, maar toch krachtig te blijven geven, vraagt een fijne balans, het vereist misschien ook een oefening in zelfrespect en zorg. Geestelijk en lichamelijk. De vraag rijst bovendien: wat is ons zelfbeeld wanneer het gaat om onze spiritualiteit en onze lichamelijkeheid? Net een andersoortig verhaal over de liefde.

De serie van Davitha kan van rechts naar links, maar ook van links naar rechts gelezen worden. Het kan als symbool voor een geboorte (richting materie) maar ook als symbool voor een wedergeboorte (richting licht) dienen. Daarnaast kun je natuurlijk je eigen verhaal ermee verbinden, en zo een hele eigen betekenis aan het kunstwerk toedichten. Kijk naar het werk van een bezielde maker en zie iets van de schoonheid van de schepping en van je eigen leven.

Aanraakbaarheid tegenover onaanraakbaarheid

[Eerder schreef ik](#) over een van de onderliggende thema's van de tentoonstelling: 'Aanraken en aangeraakt worden, in lichamelijke en ook in geestelijke zin, is een wezenlijk onderdeel van onze menszijn. In het Bijbelboek Hooglied zingen de bruid en bruidegom over hun verlangen om elkaar aan te raken, elkaar te ontdekken en samen het plezier van geborgen zijn met/in elkaar te beleven.'

De installatie *Noli tangere* (gebaseerd op de uitspraak van Jezus na zijn opstanding *noli me tangere*, 'raak mij niet aan') van Tineke Smith gaat over juist de onmogelijkheid om aan te raken. '... een besloten hof ben jij, een gesloten tuin, een verzegelde bron.' ([Hooglied 4:12](#)). Een object dat gekneed lijkt te zijn uit zachte schapenwol is bewerkt en doorboord met koperdraad. Een mooi maar pijnlijk ogend geheel die erom vraagt bevrijd te worden. Aanraken is echter onmogelijk, het is achter glas geplaatst.

Ik heb Tineke uitgenodigd om ook een ander werk te maken, als tegenovergestelde van deze. Eentje dat juist over aanraakbaarheid gaat. Het resulteerde in de spannende installatie *Me tangere* verwijzend naar [Hooglied 4:16](#): 'Waai door mijn hof, laat zijn balsems geuren.' De twee samen vormen een relationeel contrast gemaakt van natuurlijke materialen zoals schapenvacht, wol, hout, gelatine, koperdraad, calcium.

Dit was de laatste 'korte virtuele rondleiding'. De tentoonstelling sluit namelijk aanstaand weekend met een kunstvesper op zondag 29 april om 19.00 uur in de Grote of Barbarakerk in Culemborg. Iedereen hartelijk welkom om het geheel in het echt mee te maken.

Alle info vind je [hier](#).

Meer lezen over deze tentoonstelling? De eerdere blogs van Anikó vind je [hier](#).

Afbeeldingen van de besproken kunstwerken gefotografeerd door Anikó:

[Davitha van de Kuilen](#) *Dit is mijn lichaam*, 2017, serie van 8-12 linoleumafdrukken op katoen, 70 x 100 cm per druk

[Tineke Smith](#) *Noli Tangere* 'gesloten hof, verzegelde bron' ([Hooglied 4:12](#)), 200 x 80 x 30 cm; hout, perspex, wol, gelatine, calcium, pigment, koper, rubber

Me Tangere 'doorwaai mijn hof' ([Hooglied 4:16](#)), 190 x 65 cm; ijzer, wol, gelatine, calcium, pigment, schapenvacht

ANIKÓ OUWENEEL-TÓTH